

*SDRUŽENÍ PRO POMOC MENTÁLNĚ
POSTIŽENÝM*

OBČASNÍK

Číslo 3/2001

Vydává Okresní organizace Trutnov č. 68

Gratulujeme členům, kteří v měsících červenec, srpen a září
oslavili narozeniny

Ulman Václav, Šrejber Jan, Farský Jaroslav, Loudová Helena,
Stoklasa Pavel, Dzurková Božena, Rosa Petr, Vosáhlo Petr,
Kalous Václav, Krevňák Martin, Demeter Miroslav, Matějka
David, Erban Bohuslav, Vlasáková Liana, Mižigar Ladislav,
Kučera Aleš, Berkyová Věra, Gilarová Kamila, Sedláček
Martin, Bakeš Milan, Píkl Josef, Veselý Pavel, Šanda Jan,
Prouza Jaroslav, Kolaříková Jarmila, Grulichová Gabriela.

Životní jubilea

Šubrt Karel, Pilařová Bohumila

*Všem oslavencům přejeme do dalších let
mnoho zdraví a osobních úspěchů.*

Vážení přátelé,

rádi bychom změnili některé vžitě předsudky, které ve společnosti existují. Chceme Vás tímto způsobem informovat o nových pohledech a přístupech k problematice epilepsie a mentálně postižených. Tyto informace byly čerpány z časopisu „Můžeš“ a časopisu „Aura“.

Mýty o dětech s handicapem

Předsudek: Takové dítě nevnímá, co se s ním děje.

Skutečnost: Dítě s postižením vnímá, co se kolem něho děje stejně jako každé jiné dítě, pouze způsob přijímání signálů z okolí může být jiný (postižení zraku, sluchu, ...).

Předsudek: Postižené děti nevnímají lásku rodičů, je zbytečné se na ně citově upínat.

Skutečnost: Dítě s postižením potřebuje pocit bezpečí a lásky stejně jako každé jiné dítě. Tato potřeba je u něj stejná.

Předsudek: Postižené dítě je nešťastí, rodina s takovým dítětem je trvale nešťastná.

Skutečnost: Atmosféra rodinného života rodiny, v níž žije dítě s postižením, je závislá na stejných okolnostech jako u každé jiné rodiny. Taková rodina může žít spokojeně.

Předsudek: Některé děti s postižením se nejsou schopny ničemu přiučit.

Skutečnost: Každý jedinec má schopnost učit se.

Předsudek: Děti s postižením jsou „jiné“.

Skutečnost: Děti s postižením mají tytéž potřeby jako ostatní děti, postižené děti potřebují jen jiné služby.

Předsudek: Postižené děti tvoří skupinu se kterou je potřeba jednat jinak než s ostatními.

Skutečnost: Děti s postižením jsou individuality, jimž musí být dána stejná příležitost jako všem dětem.

Předsudek: Postižené děti se nejlépe učí v segregovaných zařízeních.

Skutečnost: Děti s postižením, stejně jako ostatní děti, se nejlépe učí v situacích umožňujících vzájemné působení a mezi pozitivními vzory.

Předsudek: *Postižené děti jsou raději spolu mezi sebou.*

Skutečnost: *Děti s postižením si nevybírají společnost dětí podle toho, zda mají nějaké postižení, ale podle stejných charakteristik výběru jako jiné děti (ochota a možnost komunikovat, atraktivnost hraček, celkové naladění v dané situaci.)*

Předsudek: *Zdravé děti nejsou schopny mezi sebe přijmout postižené dítě.*

Skutečnost: *Právě děti jsou schopny porozumět potřebám dětí s postižením (i velmi těžkým) a přijmout je mezi sebe, pokud mají možnost je poznat jako individuální osobnosti.*

Předsudek: *Je chybou postiženého dítěte, že neumí dělat věci tak dobře jako ostatní děti.*

Skutečnost: *„Obviňování“ není konstruktivní formou pomoci. Každý z nás má určitá omezení a určité silné stránky. Mělo by nám spíše jít o hledání cest, jak zlepšit podmínky učení dětí s postižením ve smyslu poskytování podpůrných služeb.*

Berte, prosím, toto upozornění jako pohled vedení ÚSP na problematiku handicapovaných lidí.

Oslava narozenin v ÚSP

Informace

- „Návštěvní den v ÚSP Hajnice“ se konal dne 14.10.2001. Zároveň proběhla členská schůze naší organizace, kde byli přítomní m.j. seznámeni s akcemi konanými během letních měsíců.
- Jelikož do dnešního dne mnoho našich členů nedodalo fotografie na členské průkazy, nemohly být předány při členské schůzi. Prosim o zaslání či doručení (při návštěvě ÚSP) fotografií v co nejkratším termínu, aby mohly být průkazy dokončeny a Vám předány.
- S platností od 1.1.2002 je změněn kód banky, u které máme účet pro Sdružení pro pomoc mentálně postiženým. Celé číslo účtu je 129803808/0300.
- Sportovní klub Klokani ve spolupráci s ÚSP Hajnice pořádají ve dnech 13.11. – 18.11.2001 IX. ročník turnaje ve stolním tenise v rámci Českého hnutí speciálních olympiád. Letos poprvé přislíbili svoji účast i sportovci z jiných zemí. Turnaj se uskuteční v hale v ZŠ Strž ve Dvoře Králové n.L. Obracíme se na Vás se žádostí o pomoc při zajištění drobných cen, případně finanční částky, kterou je možno zaslat na účet u ČSOB Trutnov: 008010-0908309083/0300, var. symbol 161121. Pokud chcete povzbudit naše sportovce, jste srdečně vítáni.
- V květnu proběhla dobročinná soutěž v deníku SUPER. ÚSP Hajnice vyhrál 1.místo a obdržel částku 16 930,-Kč. Dobré věci pomohlo ve vyrovnaném hlasování 1769 volajících čtenářů.
- Na začátku prosince se uskuteční zimní rekreační pobyt na horách, kde bude rekreováno 20 členů.
- V listopadu se bude konat v Hradci Králové krajská konference SPMP, na kterou jsou delegováni O.Vala a J.Punnerová. Kandidáti byli navrženi při schůzi předsednictva a byli schváleni ostatními členy korespondenční formou.
- V případě, že máte zájem přispět do našeho Občasníku nebo jakkoli pomoci, obraťte se na kontaktní adresy.

Během letních měsíců byla naše činnost zaměřena hlavně na rekreační pobyty a aktivity. Opékali jsme vuřty, podnikali různé kratší výlety v okolí ÚSP.

Ve dnech 25.7. – 8.8.2001 proběhl léčebný pobyt v Chorvatsku – Crikvenica. U moře se rekreovalo 6 našich členů, kteří se vrátili spokojeni a odpočati.

§ Právní okénko

Vracení daně zdravotně postiženým osobám za zakoupená osobní vozidla v tuzemsku

Od 1. dubna letošního roku vstoupila v účinnost novela zákona o DPH č. 17/2000 Sb., která v § 45 f) umožňuje vrátit daň za zakoupené osobní vozidlo zdravotně postižené osobě, která takové vozidlo nakoupila v tuzemsku. Nejde tedy o nákup vozidla bez daně, ale prodávající plátce daně musí daň uplatnit, jako součást ceny a následně má kupující, zdravotně postižená osoba, možnost požádat o vrácení daně. Je nutné upozornit, že tato zákonná úprava nemá vůbec nic společného s možností, která je upravena v celních předpisech, a která znamená přiznání osvobození od dovozního cla u dováženého vozidla pro postižené osoby podle § 72 - 74 vyhlášky č. 136/1998 Sb., ve znění vyhlášky č. 125/1999 Sb., o osvobození zboží od dovozního cla.

Podmínky pro vozidlo :

Úprava § 45 f) zákona o DPH se tedy týká všech osobních vozidel nakoupených v tuzemsku zdravotně postiženou osobou, tedy jak české výroby, tak zahraniční výroby. Pokud jde o vozidlo zahraniční výroby, jedná se o vozidlo, které bylo dovozcem dovezeno do tuzemska a projednáno v dovozu na celním úřadě a následně je prodáváno zdravotně postižené osobě. Předmětné vozidlo může být nové nebo ojeté, může být upraveno pro potřebu zdravotně postižené osoby, ale také nemusí být upraveno. Podmínkou přiznání nároku na vrácení daně, pokud se týká vozidla je, že musí být osobní a musí být prodáno plátcem daně z přidané hodnoty. Plátce daně totiž musí při prodeji vozidla uplatnit daň na výstupu jako součást ceny, a to i vůči osobě, která není plátcem daně, což je především každý občan, resp. zdravotně postižená osoba. Je-li vozidlo prodáno osobou, která není plátcem daně, nemůže být nárok přiznán. Nejčastější případ z krátké praxe ukazuje, že zdravotně postižená osoba, která v minulosti zakoupila osobní vozidlo je nyní prodává jako ojeté další zdravotně postižené osobě. Prodávající v tomto případě není plátcem daně, takže kupující nemůže uplatnit nárok na vrácení daně. Pro ojeté vozidlo typicky platí, že jej prodává jako plátce daně obvykle autobazar, ale může to být také např. jakákoliv firma. Pro vrácení daně platí dále, že osobní automobil musí být zdravotně postiženou osobou zakoupen. Je-li tedy vozidlo pořízeno např. formou finančního pronájmu, nárok na vrácení daně je možné uplatnit až po nabytí vozidla do vlastnictví, čili po zaplacení poslední splátky. Při finančním pronájmu je totiž vozidlo po celou dobu pronájmu ve vlastnictví leasingové společnosti (pronajímatele), a tím nejsou splněny podmínky pro uplatnění nároku, protože vozidlo není zakoupeno. Je-li vozidlo upravené pro potřeby zdravotně postižené osoby, je rozhodující, zda jsou úpravy zahrnuty do celkové ceny vozidla. Provede-li

tedy úpravy, podle požadavku zdravotně postižené osoby, prodávající a zahrne je do celkové ceny vozidla, bude daň vrácena z celkové ceny vozidla. Jsou-li úpravy na vozidle účtovány samostatně, zákonná úprava neumožňuje vrácení daně u poskytnutých služeb a samostatně provedené úpravy jsou skutečně posuzovány jako provedená služba. Tak se také bude postupovat v případě, že úpravy provede jiná osoba než je prodávající. Taktéž se jedná o poskytnuté služby a daň uplatněnou za tyto služby nelze vrátit.

Zdravotně postižená osoba :

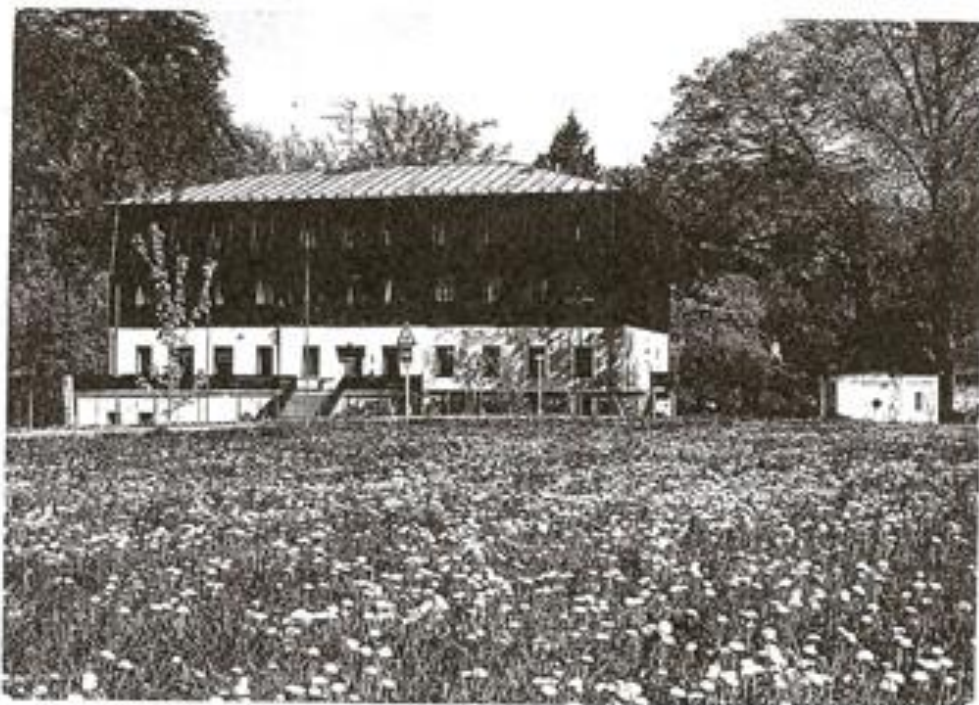
Za zdravotně postiženou osobu považuje zákon o DPH fyzickou osobu, které byl pro nákup vozidla přiznán rozhodnutím příslušného okresního úřadu příspěvek na zakoupení osobního vozidla podle vyhlášky Ministerstva práce a sociálních věcí České republiky č.182/1991 Sb., kterou se provádí zákon o sociálním zabezpečení a zákon o působnosti orgánů České republiky v sociálním zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů. Zákonná úprava nesvěřuje do kompetence finančních úřadů, aby rozhodovaly o statutu zdravotně postižené osoby, protože nemohou z hlediska zdravotního, sociálního, příp. ekonomického posoudit nárok na přiznání příspěvku zdravotně postižené osobě. Mohou samozřejmě nastat případy, kdy postavení zdravotně postižené osoby nelze upřít, avšak neobdrželi-li taková osoba příspěvek na zakoupení vozidla, nemůže uplatnit nárok na vrácení daně. Obdrželi-li příspěvek na jeden automobil dvě zdravotně postižené osoby žijící spolu ve společné domácnosti, obvykle manželé, nárok na vrácení daně je možné uplatnit pouze na jedno vozidlo. Z nároku na vrácení daně jsou vyloučeny právnické osoby, např. nadace apod., které jako svoji hlavní činnost provozují péči o zdravotně postižené osoby. Jestliže taková právnická osoba vlastní osobní vozidla, kterými přepravuje zdravotně postižené osoby, nelze nárok na vrácení daně u právnických osob uplatnit.

Uplatnění nároku :

Nárok na vrácení daně uplatňuje zdravotně postižená osoba nejdříve za kalendářní měsíc, ve kterém byl osobní automobil zakoupen. Nejdéle je možné uplatnit nárok do 3 kalendářních měsíců, které začínají prvním dnem po uplynutí měsíce, ve kterém byl osobní automobil zakoupen. Např. automobil byl zakoupen 23. července 2000 a nejpozději je možné uplatnit nárok do 31. října 2000 včetně. Nárok se uplatňuje u místně příslušného finančního úřadu podle trvalého bydliště zdravotně postižené osoby, a to do 30 dnů ode dne následujícího po podání žádosti. Daň se vrací za zakoupený osobní automobil jednou za 5 let a nejvýše do 100.000,- Kč. Lhůta pěti let se počítá ode dne zakoupení vozidla, protože tímto dnem vzniká zdravotně postižené osobě nárok na vrácení daně. Jestliže je zakoupeno dražší vozidlo a daň činí více než 100.000,- Kč, vrátí finanční úřad pouze částku 100.000,- Kč. Jestliže je příspěvek na zakoupení vozidla z nějakého důvodu zkrácen, nemá to vliv na výši vrácené daně. Jestliže zdravotně postižená osoba nesplní podmínky stanovené příslušným okresním úřadem pro přiznání příspěvku a má povinnost část nebo celý příspěvek vrátit, nemá to vliv na vrácení daně, resp. není povinna vracet část nebo celou daň. Např. ihned po zakoupení vozidla prodá zdravotně postižená osoba takové vozidlo. Byl-li přiznán příspěvek na nákup vozidla v minulých letech,

nelze daň vrátit, protože nárok vzniká zakoupením vozidla a lhůta tři měsíců v takových případech dávno pominula. Nárok na vrácení daně se uplatňuje podáním žádosti, jejíž náležitosti jsou stanoveny v § 45f) odst. 6 zákona o DPH. Součástí žádosti je rozhodnutí o přiznání příspěvku příslušným okresním úřadem a daňový doklad o nákupu vozidla vystavený prodávajícím plátcem daně. Je třeba upozornit, že kupující musí trvat na tom, aby prodávající uvedl na prodejní doklad (daňový doklad) všechny náležitosti, které jsou uvedeny v § 45f) odst. 7 zákona o DPH. V běžné praxi totiž prodávající, plátce daně, nevystavuje kupujícímu daňový doklad. Na prodejním dokladu vystaveném pro osobu, která není plátcem daně bývá uvedena jedna, celková cena včetně daně. Takový doklad by však nestačil pro uplatnění nároku na vrácení daně. Pokud kupující je osobou, která není plátcem daně, což zdravotně postižená osoba ve většině případů není a bude o vrácení daně žádat, musí prodejní doklad obsahovat údaje ze zákona. Bude-li zdravotně postižená osoba zastupována ve věci vrácení daně, musí předložit doklad o zastoupení finančnímu úřadu. Zástupcem může být právnická nebo fyzická osoba, tedy i prodávající.

SPMP pořádalo letní rehabilitační tábor v Dědově ve dnech 1.8.-17.8.2001. Tohoto tábora se zúčastnilo 10 našich členů.

Rekreační chata Klučanka v Dědově

Bohuslav ERBAN

Ze sportovních akcí mi dovoluete uvést Celostátní cyklistické závody ve Šternberku ve dnech 30.8.-1.9.2001. Zde nás reprezentovali 4 závodníci a obsadili ve svých závodech většinou první místa.

Další velkou akcí byly závody v přehazované dne 7.9.2001 v Kvasinách. Ve skupině muži i unifeď obsadili vždy pěkné 3.místo a vyhráli krásné (a dobré) dorty.

HRADECKÝ DNES

11. srp 2001

Vydání pro okresy Hradec Králové, Jičín, Náchod, Rychnov nad Kněžnou, Trutnov

Život lidí v ústavu změním, zařekl se hajnický ředitel

Trutnov - Ústav pro lidi s mentálním postižením v Hajnici nedávko Trutnova se během sociálních zápisů přišel napodobit. Připomíná spíše rekreační středisko. V lesním údolí s výhledem na Krkonoše řídí postižení běžným životem.

"Totéž, co jsem v roce 1990 vyhrál konkurz a byl jsem jmenován ředitelem, předsevzal jsem si, že zdejší podstatný změním na úroveň odpovídající naší době. Znamenalo to zřítit objekt oplocení a odstranit takzvané výchovné prostředky. Prostě vytvořit prostře-

di, jako máme u normálních rodin" říká ředitel ústavu Jaroslav Prouza.

Deset let intenzivní spolupráce s odborníky i zaměstnanci přineslo své plody. Zdejší obyvatelé získali pocit soumělnosti s okolím a mnohdy našli už ztracený vztah s rodiči.

"Samozřejmě, že se tu také vyskytnou nějaké běžné problémy, ale postupně jsme vytvořili atmosféru sebedůvěry. Počítáme o lůž od tady do čtyřicetiletí let. Když vzameme v úvahu rozsah postižení každého z nich, můžeme hovořit

o malém zázraku," říká Prouza.

Skupina obyvatel ústavu se chystá k venkovním hrám. Ode dveří křívá na ředitel asi patnáctiletý chlapec, který v objektu obstarává úklidové práce. "Já mám problém," dodává se klíči od venkovních dveří. Ředitel jej neodsudí, naopak domlouvá si schůzku, aby problém s klíči vyřešil společně s vychovatelem.

V některých pokojích v hlazd budově to vypadá, jako by jejich obyvatelé čekali návštěvu, jiné panuje obyčejná domácí prostře-

di. Pokračování na str. D1

Pokračování ze str. D1

V blízkých vlnách bydlí ti, kteří se mohou postarat sami o sebe. Žije tu i Petr, sportovec známý až v Kanadě, nositel olympijské medaile v běhu na lyžích. Nadšeného fotbalistu berou do mužstva i hajnickí fotbalisté. "Tady žije například pět lidí. Jak vidíte, všichni domácnost, i když v menším podání. Kuchyně, obývací, vyhovují pro vaření i občerstvení. Nechybí záclonky, květiny, televize," provádí Prouza domkem.

Pro klienty, kteří byli zvyklí na život v ústavu, je to výrazná změna. Veškerá obsluha včetně servírování jídla je tady. "Slečna Hela nemá tušení, jak a z čeho se jídlo připravuje. Když se poprvé seznámila s vajíčky nebo se sýrovým masem, byla úplně zkoprnělá. Bála se také žehličky. Dnes žehlí i vaří sama," pochvaluje si ředitel.

Bydlení v domcích přitom podle něj není nákladnější než provoz tradičních velkých ústavů. "Když spočítáme náklady na stárání péči, výdaje pro oddělené bydlení jsou nižší. Kromě toho zde obyvatelé mají pocit skutečného domova. Přesvědčují nás o tom jejich rodiče. Prý to tu voní jako doma a jak se jejich potomci

VEDEME JE K SAMOSTATNOSTI "Nadšeni chovanci se a sobě dokáží postarat sami," říká Jaroslav Prouza, ředitel Ústavu pro mentálně postižené v Hajnici. FOTO: MAREK DRONKA/LITVENS

změrní" tvrdí Prouza. Ústav v Hajnici má i vlastní školu. Podobá se vesnické jednotřídce. Každý žák má svůj individuální vyučovací program. Už se formou globálního čtení, tedy metodou obrácenou normálnímu čtení. Žáci nezačínají s písmenky, ale

slova rozkládají ve spojené slabiky přes slabiky až na písmena. Ti, kteří mají problémy s motorikou, využívají klávesnici počítače.

Postižení lidé, dříve odsuzováni a skrývaní před ostatními, nyní v Hajnici nejen pocit opravdo-

vého domova, ale i tvůrčí sebeorganizaci. Někteří obyvatelé ústavu jsou vřanou pomocí zdejších výrobních firem Jata a Tyco, kde se věnují kompletaci výrobních dílů do nosníků či ručnímu tkání textilií z odpadového materiálu

ARNOŠT KUBEČEK

FOTO: KAREL PEČKA

Zeptejte se na to, co vás zajímá, aneb jak žijí věčné děti

Iva Tauchmanová

To, že v ústavu jsou zařícené chráněné dílny, již víme. Dnes se zaměříme na vzdělávání dětí s mentálním postižením. I děti s takovým postižením musí a mají právo docházet do školy. Jak vypadá soustavné vzdělávání v ústavu sociální péče v Hajnčicích, nám přiblíží ředitel pan Jaroslav Prouza. Dvanáct klientů ÚSP se vzdělává v ústavní škole pod vedením speciálního pedagoga. Starší žáci si opakuji znalosti a mladší se učí zvykat si na režim školy a na sezení ve školní lavici. Postupně by měli pokračovat do

dalších stupňů, kterými jsou stupně nižší pomocné školy. Čtyři děti jsou zařazeny do třídy pomocné školy, která byla zřízena Speciální školou ze Dvora Králové.

Kdy vůbec přišel s nápadem zřídit v ÚSP přípravný stupeň pomocné školy?

Přípravný stupeň pomocné školy je dohodnut se školským úřadem na základě našeho požadavku. Tak, aby se otevřela větší možnost vzdělávání. Jsou zde děti školního věku a ty by měly navštěvovat školu, to je dané zákonem.

Speciální pedagoga Radka Jančovi učí Petra ovládat počítač a zacházet s počítačovou myší. Výuka na PC patří mezi nejoblíbenější aktivity dětí. Na PC přepínají texty, učí se podle programů a v přetvářkách hrají hry nebo si malují.

Jsem rád, že se podařilo zajistit toto vzdělávání. Zajišťuje je Speciální škola ze Dvora Králové n. L. v prostorách našeho ústavu.

To znamená, že není pravda, že mentálně postižený je nezdělatelný?

Myslím si, že je to e-myš, protože systém našeho školství pojímá dva termíny velice špatně. A to je otázka vzdělávání a výchovy. Všude ve světě se za vzdělávání považuje i výchova. I u nás se pomalíčku systém přibližuje ke světovému.

Jednoduše řečeno vstojení, pro nás i třeba samostatných činností, je pro člověka s mentálním postižením už forma vzdělávání.

Ano, patří mezi ně i zdánlivě jednoduché činnosti, zavázání tkaničky, určení pravé a levé ruky, umět vzít správně do ruky tašku, rozeznat jednotlivá roční období a další znalosti.

Dá se říci, pokud chceme přiblížit čtenářům úroveň obtížnosti přípravného stupně pomocné školy, že se jedná o školku?

Ano, a i další osvojení činností, které děti mají získávat doma v rodině výchovou a pětiročním životem. Částečně je výuka přirovnatelná k první třídě.

FOTO: KAREL PECKA

Zeptejte se na to, co vás zajímá, aneb jak žijí věčné děti - 5.

Iva Tauchmanová

Ústavní budova dostala nový kabát a nejen to, proběhla rekonstrukce rodinných buněk pro klienty ústavní péče. Jak se žije lidem s mentálním postižením, jsem si povídala s ředitelem panem Jaroslavem Proczou.

Jak změna bydlení přijaly děti? Nebyla to pro ně velká zátěž?

Tato změna přijaly velice dobře. Už v průběhu rekonstrukce se na změnu velice těšily. Dnes i samy říkají, že nechťejí zpět do hlavní budovy. Zátěž to samozřejmě byla, ale každý člověk přiměřenou zálež potřebuje. Myslím si naopak, že to byla zátěž velice prospěšná. Děti jsou se svými pokojíky dnes spokojené a to je důležité.

Podle čeho jste děti vybírali na bydlení

v rodinných domcích?

Vybírali jsme je podle osobnostních předpokladů a možnosti zvládnutí zátěže. Ne každý by zvládl nový systém bydlení. Další hledisko byl invalidní důchod, protože tento způsob bydlení je zatím určitým nadstandardem. Také si do určité míry děti i tato místa zasloužily. Jsou to ty, které pomáhají dobrovolně v ústavní prádelně, v chráněných dílnách a na venkovních úpravách. Po této práci jsme jim chtěli poskytnout větší soukromí a klid na odpočinek.

Přibližte čtenářům, co znamená nadstandard?

Pokojík pro jednoho nebo pro dva, kde mají možnost mít svůj nábytek, TV,

Na svátku představujeme Kamila, Honzu, Petra, Tomáše, Išku a Liamu, kteří byli v jedné z rodinek. Starají se společně o celý chod domácnosti včetně vaření sobotních a nedělních obědů.

prostor pro své koníčky a záliby. Navíc mají k dispozici společný obývací pokoj, kde je příjemné prostředí a dobrá vybava. V domečku je kuchyň, prádelna a sušárna. Toto vybavení jim dává možnost, aby si samy pečovaly o domácnost za pomoci paní vychovatelky.

Znamená to, že si samy dokáží připravit jídlo, vyprat prádlo a vyčistit?

Ano, klienti si sami dělají snídaně a večeře. Starají se o provoz celé domácnosti, stejně jako ostatní lidé. O víkendech si vše zajišťují včetně vaření oběda, opět pod dohledem paní vychovatelky.

Myslíte si, že s prostředím se změnil i přístup pracovníků?

Lidem se dala jiná filozofie, to je asi základ všeho. Před tím tu byla jenom péče o mentálně postiženého. Já dnes tvrdím, abychom děti s mentálním postižením nechali žít, a teprve až nám padnou na ústa, tak je zvedneme a poraďme, co by měly dělat, aby k této situaci nedošlo.

Není to trochu spartácké?

Myslím si, že i mentálně postižený člověk potřebuje sportovní výchovu. Úplně stejný přístup, stejné životní podmínky jako kdokoliv z nás. I mne vychovával sport, a proto si myslím, že sportovní přístup prospěje i těmto lidem. Základ je, že sport vede lidi k náročnosti, a tudíž i k vytrvalosti. Lidé s mentálním postižením jsou vytrvalí, jen jim je třeba ukazovat směr, jak ostatně každému dítěti.